

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Гэгэтуйская средняя общеобразовательная школа»

Принято

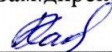
На педсовете

Протокол №1

«29» августа 2022 г.

Согласовано

Зам. директора по УВР

 /Хадагаева Р.Г./

Утверждаю

Директор

 /Вампилова Г.Б.

Рабочая программа учебного предмета

«Литература уншалга»

Класс 2

Учитель первой
квалификационной категории
МБОУ «Гэгэтуйская СОШ»
Галсанова Н.Б.

2022 г.

с. Гэгэтуй

Пояснительная записка

Наименование учебного предмета: **ТҮРЭЛХИ ХЭЛЭН**

Класс: **2**

Уровень общего образования: **средняя общеобразовательная школа**

Учитель: **Галсанова Н.Б.**

Срок реализации программы, учебный год: **2022 -2023 учебный год**

Рабочая программа по **түрэлхи хэлэн** для 2 класса составлена в соответствии с требованиями ФГОС НОО, с учетом авторской программы Примерной программы по бурятскому языку для 1-4 классов национальной школы под редакцией Д.Д. Ошорова; Түрэлхи хэлэн. 2 класс. в 2 ч. / С.Ц. Содномов, Ц.Д. Цыленова, Ц.Б. Цыдыпова. - Улан-Удэ, «Бэлиг» хэблэл, 2005; учебного плана школы.

Рабочую программу составила: **Галсанова Н.Б.**

Литература уншалгын шухала зорилго хадаа үхибүүдые уран үгэдэ, уран зохеолдо дуратай, тэрэниие уншаха дүй дүршэлтэй болгон хүмүүжүүлхэ. Үхибүүд бага наһандаа түрэлхи хэлэнэйнгээ баялигтай, илангаяа уран үгын удха шанартай танилсажа, бээ даагаад уран зохеолнуудые саг үргэлжэ уншаха дадалтай болохо ёһотой.

Удхаараа ойлгосотой богонихон рассказ, онтохо, шүлэг гү, али басни үхибүүд уншахадаа, зохеолой үдхые, гол шухала һанал бодолые, үйлэдэгшэ нюурнуудые, тэдэнэй абари зан, үйлэ хэрэгүүдые бата бэхеэр ойлгожо абаха болоно. Уран зохеолой дүрсэлэн харуулдаг аргуудые, илангаяа хэлэнэйн баялиг тухай ойлгожо абаха.

Уншанан зохеолойногөө удхые тайлбарилан хөөрэлдэхэдөө, һурагшад зохеолой удхын гол шухала ба шухала бэшэ һанал бодолые илган олохо, зохеолые хубинуудта хубааж, тэдэнэйнгээ холбоо олохо һураха. Энэ хадаа һурагшадай логическа ухаан бодолые хүгжөөлгэдэ туһа хүргэдэг.

Зохеолнуудые уншахадаа, оршон тойронхи юмэнууд тухай һурагшадые зуб ойлгосотой болгохо гэшэ тон ехэ удха шанартай юм. Литература уншалгын хэшээлнүүдтэ һурагшадай дүй дүршэл хэрэглэхэ: тэдэнэй ойлгосые үргэдхэтын тула байгаагийн үзэгдэлнүүдые, хүн зоной ажаһуудалые саг үргэлжэ ажаглаха хүдэлмэри ябуулагдаха ёһотой.

Һургуулида һуралсал ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эрид һайжаруулгада номуудай ашаг туһаламжа хүргэдэгын мэдээжэ ха юм. Номууд үхибүүдтэ эрдэм мэдэсэ үгэхэһөө гадна, һайн һайхан абари зан, арад зондоо унтаршагуй дурлал хүмүүжүүлнэ бшуу.

Үшөө тиихэдэ һурагшад ном уншаха зуураа ажабайдал тухай орео асуудалнуудта харюу олодог, ажал хүдэлмэрийн ашаг туһые ойлгожо абадаг, ажалша хүниие хүндэлхэ, сэгнэхэ болодог, арад зоной ёһо заншал, сэсэн мэргэн һургаал гүнзэгыгөөр ойлгожо, шэбшэжэ үзэхэ дадалтай болохо.

Хоёрдохи классай программа соо жэлэй дүрбэн саг ба хүнүүдэй хэдэг ажал, арад зоной ёһо заншал, эжы абын алтан һургаал, гэр бүлэ ба уг гарбал, табан хушуу мал тухай, һайн һайхан абари зан хүмүүжүүлгэ харуулһан уран зохеолнууд гол һуури эзэлхэ болоно.

Үшөө тиихэдэ һурагшад буряад болон бэшэшье арадуудай аман зохеолһоо онтохонууд, үльгэрнүүд, онһон үгэнүүд ба таабаринуудтай, уран зохеолшодой расказууд, шүлэгүүд, баснинууд болон дуунуудтай танилсаха ёһотой.

Хоёрдохи класста удхыень ойлгон ураар уншажа һуралгада, удхын сохилтодо, уншажа байһан текстынгээ удхые дуунайнгаа аялгаар гаргалгада гол анхарал табигдана. Уншанан текстэе удхаарнь хэдэн хубинуудта хубааха, зохеолой гол һанал бодолые олохо шадаха, болоһон үйлэ ушарнуудые, өөрынгөө хандалгые харуулха, уншанаһаа дэлгэрэнгыгээр ба тобшоор хөөрэхэ шадабаритай болохо.

Хоёрдохи классай һурагшад зүбөөр ба түргэнөөр уншалгын хүсэд дүршэлтэй болоһон байха ёһотой. Түргэн уншалгын хэмжээн жэлэй һүүлдэ минута соо 40-50 үгэ байха.

Нурагшадай словарь баяжуулан үргэдхэжэ, тэрэнээ хэлэлгэдээ хэрэглэжэ нураха хүдэлмэри ябуулха. нурагшад өөһэдөө уншанан текст сооһоо элдэб үйлэ ушарнууды, үзэгдэлнүүды харуулхан үгэнүүды, найруулганууды оложо нураха. Нурагшад расказууд, онтохонууд, шүлэгүүд ба статьянуудай онсо илгаатай практикесаар танилсаха.

Место учебного предмета «Түрэлхи хэлэн» в учебном плане

Федеральный базисный (образовательный) учебный план для образовательных учреждений Российской Федерации (вариант 3) предусматривает изучение түрэлхи хэлэн на этапе начального общего образования во 2 классе в объёме 34 часов.

УМК

- Б.Б. Батоев «Методическа заабаринууд». Улаан – Үдэ: Бурядад номой хэблэл, 1987.
Д.Д. Ошоров «Методическа заабаринууд». Улаан – Үдэ: Бурядад номой хэблэл, 1987.
Д.Д. Дарижапова «Диктантнуудай ба изложенинүүдэй суглуулбари».
С.Ц. Содномов «Диктантнуудай суглуулбари». Улаан – Үдэ: «Бэлиг»,2006.
В.Д. Патаева «Буряад уран найхан арадай аман зохёол холбон үзэлгэ». Улаан – Үдэ,1995 Л.Д. Шагдаров «Буряад, ород оньһон, хошоо үгэнүүд». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 1996. С.А. Ошорова «Буряад аман зохёол». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 2003.
В.Б. Гомбоев «Һонирхолтой нааданууд». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 2009.
Б.Б. Лхасаранова «Буряад хэлэнэй орфоэпи». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 2009.
Д.С. Базарсадаева «Булагай эхин». Агын хэблэлэй байшан, 2003.
В.Б-Н. Намсарайн «Буряад онтохонууд». Улаан – Үдэ: Бурядад номой хэблэл, 1988.
В.Ш. Гулгаров «Буряад үльгэрнүүд» Улаан – Үдэ: Бурядад номой хэблэл, 1988. С.Д. Бабуев «Магтаал,үрээл, соло». Улаан – Үдэ: Бурядад номой хэблэл, 1995. С.М. Бабушкин «Буряад – ород словарь». Улаан – Үдэ,1992 К.М. Черемисов «Ород- буряад словарь». Улаан – Үдэ, 1988.
Ц.Б. Будаев «Оньһон үгэ оншотой». Улаан – Үдэ: Бурядад номой хэблэл, 1988.
Д.Д. Могоева «Туһатай болооб». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 2003.
Д.Н. Сультимов «Гуталгүй гулабхаа». Улаан – Үдэ: Бурядад номой хэблэл,1993.
Д.Д. Ошоров «Сасуутан ». Улаан – Үдэ: Бурядад номой хэблэл, 1988.
У.Е. Мангутова «Сагалганай наадан салгидаһаар...». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 2007.
Д.Д. Ошоров «Табан хурган». Улаан – Үдэ: Бурядад номой хэблэл,1997.

Результаты изучения курса

Үхибүүнэй өөрын хүгжэлтын дүнгүүд (личностные результаты):

- өөрынгөөсэдьхэлэй байдал түрэл хэлэн дээрээ хэлэхэ;
- оршон тойронхи байгаалиин, тиихэдэ хажуудахи хүнүүдэйнгээ байдал ойлгохо, тэдэндэ өөрынгөөхандаса, хүнүүды дэмжэһэнээ,тэдэндэ туһалһанаа түрэл хэлэн дээрээ харуулха;
- өөрынгөөхэлэ уран, баян,тодо,сэбэр болонхоёо оролдохо;
- тоонтодоо, түрэл орондоо дуратай байһанаа, өөрынгөө хандаса харуулха;
- уншаха, харилсаха дуратай байха;
- бэшэхэ шадбаритай байха, буулгажа бэшэхэ, шагнажа ябаад бэшэхэ, өөрөө зохёон бэшэхэ;
- өөрынгөөсэдьхэлэй байдал тухай,тиихэдэ үзэһэн юумэнүүд тухайгаа бэшэжэ(эссежанрын түхэлөөр) харуулха;
- түрэл хэлээ шудалха эрмэлзэлтэй байха;
- өөрынгөөхэһэн ажал сэгнэжэ шадаха.

Бээ гуримшуулаад ябаха шадбары (регулятивные УУД) :

- өөрөөхэшээлэй темэ хэлэхэ,зорилгыень табиha;
- багшатаяа сугтаа нуралсалай проблемнэ асуудал яажа шиидхэхэ тухайгаа хөөрэлдэн, тусхай түсэб табиha;

➤ өөрынгөөхэжэ байһан үйлэнүүдые түсэбэй, алгоритмын үйлэнүүдтэй тааруулха, зэргэсүүлхэ, тиин өөрынгөө ажаябуулга шалгаха, сэгнэхэ, зүб болгохо.

➤ өөрынгөө ондоо хүнүүдэй, классайнгаа ажал тусхай критеринүүдээр шалгаха, хэр зэргэшадабаритай болобобиб гэжэ элирүүлжэ һураха, критеринүүдые зохёохо.

Оршон тойрониё шудалха шадабари (познательные УУД) :

- текстээр дамжуулагдаһан мэдээсэлнүүдэй янза (виды информации) ойлгохо: юун тухай хэлэгдэнэб, удхань ямар бэ, идеянь ямар бэ?
- олон ондоо янзын уншалга хэрэглэхэ;
- ондо ондоо түхэлтэй ытекстнүүд (текст, схемэ, таблица, зураг) сооһоо өөртөө мэдээсэл олохо;
- үгөөр хэлэгдэнэб ойлгосо схемэ, таблица, модель болохо, тиин һөөргэнэ модель соо харуулаатай ойлгосо үгөөр хэлэхэ;
- анализ, синтез хэхэ;
- шалтагаан хойшолон хоёрой хоорондохол холбоо харуулха, тодоруулан зохёон тогтоохо; бодомжолхо.

Харилсалха шадабари (коммуникативные УУД):

- хэлэлгын зорилгоһоо дулдыдуулан өөрынгөө һанал бодол аман ба бэшэгэй хэлэн дээрэ харуулха;
- хэлэхэ, харилсаха зорилгоһоо үндэхэлэн, хэрэгтэй сагта монолог гү, али диалог хэрэглэжэ шадаха;
- өөрынгөөһанал бодол, һанамжа хэлэжэ, баталжа шадаха;
- хүнүүдэй хэлэхэе шагнаха, ойлгохо, тиин өөрынгөө һанал бодол хубилгахаяа бэлэн байха;
- ажаябуулга эмхидхэхэдэ, хөөрэлдэжэ, хоорондоо хэлсэжэ, нэгэ һанал бодолго ерэхэ;
- асуудалнуудые табиха.

Түрэлхи хэлээр шадабари:

- бага һананай һурагшадай литературна хүгжэлтэ дээшэлүүлхэ байдал тогтоолгын ажал үргэлжэлүүлхэ;
- уран зохёолнуудые дүүрэн хадуун абаха, эмоциональнаар хандаха шадабари хүгжөөлгыг үргэлжэлүүлхэ;
- уран зохёол сэдхэлээрээ мэдэрхэ, ойлгохо, зохёолой байгуулһан уран аргуудые таниха, тухайлан бодомжолго зохёохы дадалнуудые хүгжөөлгэ үргэлжэлүүлхэ;
- хүүгэдэй поэтичкэ дуулан шагналга, уран һайханда нарин хандалга, зохёолой хэлэн. Удха дээрэнэ хүдэлжэ, хүмүүнэй үнэ сэнтэй хараа бүрилдүүлгэ хүгжөөлгэ үргэдхэхэ;
- уран зохёолдо эдир уншалгын хандаса харуулжа һургаха тухай;
- уран уншалгын дадал нарижуулха;
- хэмжээгээрээ ехэ багашье, удхаараа хүнгэн хүндэшье зохёолнуудые гүнзэгыгөөр ойлгохо дадал нарижуулха;
- сэдэбээрээ, жанраараа элдэб зохёолнуудые уншажа һурагшад мэдэхэ юумэ үргэдхэжэ, тэдэнэй оюун-эстетическэ, познавательна дүршэл үргэн болголгын нарижуулха;
- бага һананай һурагшадта зорюулагдаһан эрхим уран зохёолнуудтай болон научна-познавательна литературай танилсуулга үргэлжэлүүлхэ;
- һурагшадай уншаха һонирхол, эрмэлзэл дээрэнэ үндэхэлэжэ, уншалгын шанар программын эрилтын ёһоор нарижуулха.

Раздел 2.

2 классай литературна уншалгын программын гол зорилго - һурагшадта ухаан бодол, сэдхэлэй мэдэрэл, зориг хүгжөөлгэ болоно. Эдир уншагыё хүмүүжүүлгэ, тэрэнэй нигүүлэсхы боди сэдхэл хүгжөөлгэ хадаа тон орёо асуудалнуудай нэгэн. Юундэб гэхэдэ, һурагшадай уран зохёол хадуун абалга, дотор байдалай ябаса үхибүүн бүхэнэй зохёол сэдхэлээрээ ойлгон абалгатай холбоотой.

«Түрэлхи хэлэн» номой тодорхой зорилгонууд гэхэдэ:

- уран зохёолнуудые дүүрэн хадуун абажа, геройнуудтанэ сэдхэлээ үбдэхэ, эмоциональнаар хандаха шадабари хүгжөөхэ;
- уран зохёол сэдхэлээрээ мэдэрхэ, ойлгохо, зохёолой дүрсэ байгуулһан уран аргуудые таниха, тухайлан бодомжолго зохёохы дадалнуудые хүгжөөхэ;

- хүүгэдэй поэतिकэ шагналга (поэтический слух), уран найханда нарин хандалга (художественный вкус) хүгжөөхэ;
- байгаалин гоё найхание, оршон ажабайдалые мэдэрэн ажаглаха, сэгнэхэ шадабари хүгжөөхэ;
- хэмжээгээрээ ехэ багашье, удхаараа хүнгэн хүндэсье зохёолнуудые гүнзгыгөөр ойлгохо дадал хүгжөөхэ;
- сэдэбээрээ (темэ), жанраараа элдэб зохёолнуудые уншуулжа, хурагшадай мэдэхэ юумэ (кругозор) үргэдхэжэ, тэдэнэй эстетическэ, познавательна дүршэл үргэн болгохо;
- бага наһанай хурагшадта зорюулагдаһан эрхим уран болон научна-познавательна зохёолнуудтай танилсуулха;
- зозёолой хэлэн, удха дээрэнь хүдэлжэ, хүмүүнэй үнэ сэнтэй хараа бүридүүлхэ (формирование ценностных ориентиров личности);
- хурагшадай уншаха һонирхол, эрмэлзэл дээрэнь үндэһэлжэ, уншалгын шанар программын эрилтын ёһоор нарижуулха.

Ном соо оруулагдаһан зохёолнууд бага наһанай хурагшадай хүгжэлтын психологическа онсо өөрэ зүйлнүүд, тэдэнэй оршон байдалые эзэмдэн ойлгохо эрмэлзэл, ухаан бодолой, мэдэрэлэй хүгжэлтэ хараада абтаһан байна.

2 классай литературна уншалгын программа удаадахи бүлэгүүдһээ бүридэнэ:

1. Уншаха, шагнаха зохёолнууд;
2. Текстээр хүдэлмэрилжэ хэлэлгын мэдэсэ болон шадабари хүгжөөлгэ;
3. Зохёохы ажаябуулгын оршон байдалда сэдхэлэй мэдэрэлтэйгээр хандалгын дүүршэл баяжуулга болон хүгжөөлгэ;
4. Түрэлхи хэлэн.

Уншаха номой гол удхань дээдэ хэмжээнэй элдэб жанрай уран зохёолнууд болоно. Тэдэнэй авторнууд гэбэл: буряад литературын классигууд Х. Намсараев, А. Жамбалон, Ч. Цыдендамбаев, Ж. Балданжабон, Ц. Номтоев, Ц.-Д. Дондокова, Б. Абидуев, Ц.-Б. Бадмаев, мүнөө үеын буряад литературын уран зохёолшод М. Чойбонов, А. Доноев, Г. Дашабылов, Г. Чимитов, Б.-Ж. Гармажапов г.м. болоно.

Хурагшадай һонирхол, эрмэлзэл эдэбхижүүлхэ, ухаан бодол хүгжөөхэ зорилготойгоор «Түрэлхи хэлэн» ном соо буряад арадай аман зохёолой абдарһаа онтохонууд, таабаринууд, онһон болон жороо үгэнүүд оруулагдаһан байна.

Эдэ зохёолнуудые оруулхадаа, хурагшадай ганса эрдэм элбэгжүүлхэ гэжэ оролдогдоо бэшэ, харин уран зохёолнуудые научно-познавательна зохёолнуудһаа илгаруулха шадабаритай болгохо, тэдэнэй үүгэнүүдтэ анхаржа хургаха гэхэн зорилго табигдана.

Зохёолнуудай һүүлдэ үгтэһэн даабаринууд хурагшадай литературна хүгжэлтэдэ онсо үүргэ дүүргэхэ зорилготойгоор зохёогдонхой. Тиигэжэ зарим зохёолнуудые зэргэсүүлэн үзэхэдөө, уран зохёолшо бүхэн оршон байгаалие, ажаһуудалые өөр өөрынхээрээ хадуун абадаг байһыень анхаруулха гэхэн зорилготой.

«Түрэлхи хэлэн» номой удхадань буряад арадай ёһо заншалнуудһаа, хургаал заабаринуудһаа зарим зүйлнүүд оруулагданхай. Хурагшад эдэ зохёолнуудые уншахадаа, түрэл арадайнгаа нангин һргаалнуудые мэдэхэ болоод, сахижа ябахань дамжаггүй.

Эхин хургуулида буряад хэлэ үзэхэ методикын хүгжэлтын түүхэдэ анха түрүүшынхиеэ драматическа жанрай зохёол орууладанхай. Тиихэдэ хурагшад литературын гурбан шухала жанруудтай танилсаха, онсонуудыень мэдэхэ болохо.

Раздел 3

№	Тема урока	Количество часов
1.	Б.Гармаев «Мэндэ амар, хургуули»	1
Түрэлхи хэлэн - түрэхэн дайда - 1 час		
2.	Түрэлхи хэлэн Буряад хэлэнэй тухай шүлэгүүдэй баглаа	1
Хэшэгээр баян намар – 2 час		
3.	Ц-Д. Хамаев «Галуудай бусалган»	1
4.	А.Жамбалон “Намар”	1
Хүн- байгаалиин үри - 2 час		
5.	Д.Шагнаева “Арсалдаан”	1
6.	Ц.Д.Будаев “Нютагаймнай шубууд” НРК	1
Хүн болохо багаһаа - 7 час		
7.	Ц.Цыдыпова «Хүбүүхэйн хүсэл »	1
8.	Д.Жалсараев «Хоер нүхэдэй нүхэсэл»	1
9.	Ц.Д.Дондокова «Хэн хайн , хэн мууб»	1
10.	А.Мангатханов “Мартамхай Мархай”	1
11.	Ж.Балданжабон “Га”	1
12.	Б.Санжин “Аягуй ушар”	1
13.	Ж.Зимин“Эрхэлхэдэнь эдээн гашуун, уурлахадань уһан гашуун”	1
Аман үгын абдарһаа - 9 час		
14.	“Мэхэтэй петух”	1
15.	“Хулгана тэмээн хоер”	1
16.	“Үгытэй үншэн басаган”	1
17.	“Үарада гараһан хайхан басаган”	1
18.	“Хитаахан хүбүүн”	1
19.	“Турбан таабари”	1
20.	“Аргатай түлээшэн”	1
21.	Таабаринууд НРК	1
22.	Онһон үгэнүүд. Жороо үгэнүүд НРК	1
Үбгэн буурал үбэлнай - 5 час		
23.	Ц.Б.Бадмаев “Саһан”	1
24.	Ч-Р.Намжилов “Далитай үхибүүд”	1
25.	“Түрүүшын саһан”	1
26.	Г.Бадмаева “Һонирхолтой асуудал”	1
27.	Д.Ошоров “Боосоогоо алдаһан Булад”	1
Үхибүүдэй дуратай уран зохёолшод - 10 час		

28.	Х.Намсараев “Уран хүүгэд” Х.Намсараев “Манай нютаг”	1
29.	Б.Абидуев “Эхин тэмдэг”	1
30.	Б.Абидуев “Муура багша”	1
31.	Ц.Б.Бадмаев “Үбэл ерэбэ”	1
32.	Ц.Д.Дондокова «Саһан хүгжэм»	1
33.	Ц.Д.Дондокова «Саһан баабхайн гомдол»	1
34.	Г.Чимитов «Сухалтай үбэл»	1
35.	Г.Чимитов «Нютаг»	1
36.	Э.Дугаров «Минии гүлгэн»	1
37.	Үрэнэл	1
Сагаалган - манай хайндэр - 4 час		
38.	Буряад арадай заншалта хайндэр .Сагаалган М.Чойбонов «Сагаан һараар», «Сагаалган тухай» НРК А.Доноев «Сагаалганай хайндэрөөр!»	1
39.	Хадагууд тухай. Сагаалган	1
40.	Г.Дашибылов «12 жэл»	1
41.	Г.Бадмаева «Сагаалганай бэлэг» В.Намсараев «Бу мартая!»	1
Арадай баялиг - табан эрдэни - 5 час		
42.	Г.Чимитов «Табан хушуу мал» Д.Гомбоев «Адуун»	1
43.	«Ухэр»Ж.Лоджой «Хурьган» «Эшэгэн»,«Ботогон»	1
44.	«Тугал»	1
45.	«Хонин» Г.Дашабылов «Унаган» Л.Табхаев «Ямаан» Б.Цыренов «Тэмээн»	1
46.	М.Осодоев «Гэнтын ушарал» Ц.Б.Бадмаев «Хонин мөөрэдэг гү, маарадаг гү?» Г.Чимитов «Табан нүхэд»	1
Буряад нааданууд - 10 час		
47.	Ж.Зимин «Хатар наадан»	1
48.	Ц.Номтоев «Бүхэ барилдаан тухай»	1
49.	Ц.Номтоев «Бүхэ барилдаан» НРК	1
50.	Ц.Номтоев «Һурхарбаан» НРК	1

51.	Ц.Номтоев «Мори урилдаан тухай»	1
52.	Ц.Номтоев «Мори урилдаан» НРК	1
53.	Л.Линховоин «Шагай наадан»	1
54.	Ц.Д.Дондокова «Шагай»	1
55.	Ц.Цыриторон «Шагай»	1
56.	«Шатар»(онтохон)	1
Айлшан хабар - 12 час		
57.	Ц.Цыдыпова «Хабар ерэбэ»	1
58.	Б.Абидуев «Хабарай эхин»	1
59.	Ц.Бадмаев «Хабар»	1
60.	Г.Чимитов «Эжын хайндэр дутэлөөл даа»	1
61.	Б.Цыренжапов «Эжымни»	1
62.	Г.Бадмаева «Бэлэг»	1
63.	Ц.Цыриторон «Эмшэн эжы»	1
64.	Ц.Д.Дондогой «Эжымни гамтайхан»	1
65.	Д.Ошоров «Ю.Гагарин-дэлхэй дээрэхи эгээ түрүүшын космонавт»	1
66.	Ш.Нимбуев «Алдар соло!»	1
67.	Агуу ехэ илалтын хайндэр.	1
68.	Ц.Номтоев «Илалта»	1

Календарно-тематическое планирование

№ п/п	Программар уншагдаха зохеолнууд	Үгт. саг	Литературоведческэ болон хэлэлгын мэдэсэнууд	Зохеолой анализ хэхэ аргууд , дурадхалнууд. Хэлэлгэ хугжөөлгын ажалай янзанууд	Юрэнхылэгдэхэн шадабаринууд (УУД)
1	Б.Гармаев «Мэндэ амар, хургуули»	1	Уран зохеолой уран аргууд тухай түрүүшын юрэнхы мэдээн	Уран уншалга, хөөрэлдөөн	<i>Үхибүүнэй өөрын хугжэлтын дүнгүүд (личностные результаты)</i> Өөрын ба хүнүүдэй ажабайдалда түрэл хэлэн ямар үүргэтэйб гэжэ ойлгоно (хэлэнэй аргаар хажуудахи хүнтээ харилсанаб, бэшэмэл текстын удха үзэнэб гэжэ ойлгоно), хүнэй аман ба бэшэгэй хэлэлгын онсо өөрэ байһые ойлгоно (аянга, хэлэлгын темп, үгэнүүдэй болон сэглэлтын тэмдэгүүдэй үүргэ).
Түрэлхи хэлэн - түрэхэн дайда - 1 час					
2	Түрэлхи хэлэн Буряад хэлэнэй тухай шулэгүүдэй баглаа	1	Уран зохеолой уран аргууд тухай түрүүшын юрэнхы мэдээн	Уран уншалга, хөөрэлдөөн	
Хэшгээр баян намар – 2 час					
3	Ц-Д. Хамаев «Галуудай бусалган»	1	Уран шүлэгшэнэй болон уран зурагшын бүтээхэн ажабайдалай зурагууд (картины жизни) мүн уран зохеолой идей	Уран уншалга, хөөрэлдөөн	
4	А.Жамбалон “Намар”	1	Уран шүлэгшэнэй болон уран зурагшын бүтээхэн ажабайдалай зурагууд (картины	Шүлэгүүдэй гол идей элируулгэ. Намарай	<i>Бэээ гуримшуулаад ябаха шадабару (регулятивные УУД):</i>

			жизни) мүн уран зохеолой идей. Уран зохеолшын болон уран зураашын уран аргуудыг хэрэгдэлгэ тухай дэбжүүлгэ, хүгжөөлгэ	байгаали тухай зурагуудыг, диафильм бүтээлгэ. Уран уншалга.	
Хүн- байгаалин үри - 2 час					
5	Д.Шагнаева “Арсалдаан”	1	Ажабайдалай үйлэ ябаса болон тэрэниие уран зохеол соо зураглан харуулга	Уншалгын нарижуулга	шанар
6	Ц.Д.Будаев “Нютагаймнай шубууд” НРК	1	Үгэнүүдэй удха тайлбарилга		
Хүн болохо багаһаа - 7 час					
7	Ц.Цыдыпова «Хүбүүхэйн хүсэл» Д.Жалсараев «Хоер нүхэдэй нүхэсэл»	2	Автор-герой, герой Шүлэгэй удха	Уран уншалга Уншалгын нарижуулга	шанар
8	Ц.Д.Дондокова «Хэн хайн, хэн мууб» А.Мангатханов “Мартамхай Мархай”	2	Авторай позици. Шүлэгэй удха	Хөөрэлдөөн. Уншалгын нарижуулга Уншалгын нарижуулга	шанар
9	Ж.Балданжабон “Та”	1	Диалог. Зохеолой гол удха. Гол герой	Хөөрэлдөөн, нюураар уншалга	нюур
10	Б.Санжин “Аягуй ушар” Ж.Зимин “Эрхэлхэдэнь эдээн гашуун, уурлахадань уһан гашуун”	2	Олон удхатай үгэ. Зэргэсүүлгэ тухай юрэ хырын дэбжүүлгэ	Уран уншалга Уншалгын нарижуулга	шанар
Аман үгын абдарһаа - 9 час					
11	“Мэхэтэй петух” “Хулгана тэмээн хоер”	2	Автор-герой, герой Амирад тухай онтохон . онтохоной байгуулга. Онтохоной үгэнүүд	Уран уншалга Нюур нюураар уншалга	

- багшатая хамта хэшээлэйнгээ зорилго табиха;
- хэшээлдээ юу хэһэнээ хойно хойноһоонь тоолохо;
- юу хэхэ гээшэбиб гэжэ уридшалан хэлэхэ (прогнозировать);
- өөрынгөө, нүүхэдэйнгөө, классайнгаа ажал багшатая сугтаа урид зохёогдоһон тухай критеринүүдээр шалгах;
- багшын үгэһэн түсэбөөр, алгоритмаар хүдэлжэ шадаха.

Оршон тойрониие шудалха шадабари (познавательные УУД):

- номоор хүдэлхэ (номой гаршагай, тусгаар тэмдэгдэй үүргэ ойлгохо);
- зураг хаража гү, али текст уншажа асуудалнуудта харюу олохо;
- багшатая болон нүхэдтээ хамта дүн гаргах;
- үгөөр хэлэгдэһэн ойлгосо схемэ, таблица, модель болгохо, тиин хөөргэнь модель соо харуулаатай ойлгосо үгөөр хэлэхэ;
- текстын удха дамжуулха.

Харилсаха шадабари (коммуникативные УУД)

- өөрынгөө ханаа бодол аман

12	“Үгытэй үншэн басаган” “Һарада гараһан һайхан басаган”	2	Ажабайдалай онтохон Шэдитэ онтохон. Онтохоной байгуулга. Онтохоной үгэнүүд	Уншалгын шанар нарижуулга. Түүжэ уншалга. Иллюстрациин анализ Уншалгын шанар нарижуулга. Түүжэ уншалга. Иллюстрациин анализ	<p>хэлэлгээр, тиихэдэ багахан текст зохёожо, бэшэгэй хэлэлгээр харуулха;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ хажуудахи хүнүүдэ шагнаха, тэдэнэй хэлэһэниие ойлгохо; ➤ уран гоёор уншаха, хөөрэхэ; ➤ классайнгаа үхибүүдтэй, багшатаяа яагаад ажалаа эмхидхэхэ, ямар журамуудые сахиха тухайгаа хэлсэхэ; хоёр хоёроороо, бүлэг бүлэгөөр хүдэлхэ, тиихэдэ олон ондоо «тушаал» бэе дээрээ абаха: ударидагшын, даабари дүүргэгшын, бэшээшын г.м. <p>Үхибүүнэй өөрын хүгжэлтын дүнгүүд (личностные результаты)</p> <p>Өөрын ба хүнүүдэй ажабайдалда түрэл хэлэн ямар үүргэтэйб гэжэ ойлгоно (хэлэнэй аргаар хажуудахи хүнтээ харилсанаб, бэшэмэл текстын удха үзэнэб гэжэ ойлгоно), хүнэй аман ба бэшэгэй хэлэлгын онсо өөрэ байһые ойлгоно (аянга, хэлэлгын темп, үгэнүүдэй болон сэглэлтын тэмдэгүүдэй үүргэ).</p> <p>Бэе гуримшуулаад ябаха шадабари (регулятивные УУД):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ багшатаяа хамта хэшээлэйнгээ зорилго табиха; ➤ хэшээлдээ юу хэһэнээ хойно хойноһоонь тоолохо;
13	“Хитаахан хүбүүн” “Гурбан таабари”	2	Ажабайдалай онтохон. Байгуулга, үгэнүүд. Персонажнуудэй характеристикэ. Онтохоной байгуулга. Онтохоной үгэнүүд.	Нюур нюраар уншалга Уншалгын шанар нарижуулга. Түүжэ уншалга. Иллюстрациин анализ	
14	“Аргатай түлэшэн” Таабаринууд НРК Онһон үгэнүүд. Жороо үгэнүүд НРК	3	Онтохоной байгуулга. Онтохоной үгэнүүд Уран хэлэлгэ, уран аргууд тухай эхин далда удха	Уншалгын шанар нарижуулга. Түүжэ уншалга. Иллюстрациин анализ	
Үбгэн буурал үбэлнай - 5 час					
15	Ц.Б.Бадмаев “Саһан” Ч-Р.Намжилов “Далитай үхибүүд”	2	Композициин онсо : пейзажай болон хүнэй ажабайдалай зураглал хоерой холбоон. Олицетворени	Уран уншалга.Авторай дүрэ. Сэдьхэлэй мэдэрэл Уран уншалга.Авторай дүрэ. Сэдьхэлэй мэдэрэл	
16	“Түрүүшын саһан” Г.Бадмаева “Һонирхолтой асуудал”	2	Образ бии бололгын арга. Зэргэсүүлгэ. Олон удхатай үгэнүүд Ажабайдалай үйлэ ябаса болон тэрэниие уран зохеол соо зураглан харуулга	Уншалгын шанар нарижуулга Нюур нюураар уншалга . Түсэб табилга	
17	Д.Ошоров “Боосоогоо алдаһан Булад”	1	Уран аргууд	Нюур нюураар уншалга . Түсэб табилга	
Үхибүүдэй дуратай уран зохёолшод - 10 час					

18	Х.Намсараев “Уран хүүгэд” Х.Намсараев “Манай нютаг”	1	Зохеол соо хэрэглэлдэһэн уран арга. Шүлэгэй эмициональна тоналность Авторай тобшо намтар , зохеохы зам.	Хуряангы биографическэ портрет. Уран уншалга Уран уншалга	<ul style="list-style-type: none"> ➤ юу хэхэ гээшэбиб гэжэ уридшалан хэлэхэ (прогнозировать); ➤ өөрынгөө, нүүхэдэйнгөө, классайнгаа ажал багшатаяа сугтаа урид зохёогдоһон тусхай критеринүүдээр шалгах;а; ➤ багшын үгэһэн түсэбөөр, алгоритмаар хүдэлжэ шадаха. <p>Орион тойрониие шудалха шадабари (познавательные УУД):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ номоор хүдэлхэ (номой гаршагай, тусгаар тэмдэгдэй үүргэ ойлгохо); ➤ зураг хаража гү, али текст уншажа асуудалнуудта харюу олохо; ➤ багшатаяа болон нүхэдтээ хамта дүн гаргах;а; ➤ үгөөр хэлэгдэһэн ойлгосо схемэ, таблица, модель болгохо, тиин һөөргөнъ модель соо харуулаатай ойлгосо үгр хэлэхэ; ➤ текстын удха дамжуулха. <p>Харилсаха шадабари (коммуникативные УУД)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ өөрынгөө ханаа бодол аман хэлэлгээр, тиихэдэ багахан текст зохёожо, бэшэгэй хэлэлгээр харуулха; ➤ хажуудахи хүнүүдээ шагнаха, тэдэнэй хэлэһэниие
19	Б.Абидуев “Эхин тэмдэг” Б.Абидуев “Муура багша”	2	Зохеол соо хэрэглэлдэһэн уран арга. Шүлэгэй эмициональна тоналность Авторай тобшо намтар , зохеохы зам.	Уран уншалга Хуряангы биографическэ портрет. Уран уншалга	
20	Ц.Б.Бадмаев “Үбэл ерэбэ”	1	Авторай тобшо намтар ,зохеохы зам.	Уран уншалга	
21	Ц.Д.Дондокова «Саһан хүгжэм» Ц.Д.Дондокова «Саһан баабхайн гомдол»	2	Авторай тобшо намтар ,зохеохы зам. Лирическэ шүлэг. Зохеол соо хэрэглэлдэһэн уран арга. Шүлэгэй эмициональна тоналность Авторай тобшо намтар ,зохеохы зам. Лирическэ шүлэг. Зохеол соо хэрэглэлдэһэн уран арга. Шүлэгэй эмициональна тоналность	Уран зохеолшоной портрет. Хуряангы биографическэ портрет. Уран уншалга Хуряангы биографическэ портрет. Уран уншалга	
22	Г.Чимитов «Сухалтай үбэл» Г.Чимитов «Нютаг»	2	Авторай тобшо намтар, зохеохы зам. Лирическэ шүлэг. Авторай тобшо намтар , зохеохы зам. Лирическэ шүлэг. Зохеол соо хэрэглэлдэһэн уран арга.	Уран зохеолшоной портрет. Хуряангы биографическэ портрет. Уран уншалга Уран уншалга	
23	Э.Дугаров «Миний гүлгэн» Үрөөнэл	2	Авторай тобшо намтар , зохеохы зам.Эпическэ шүлэг Авторай тобшо намтар ,зохеохы зам. Эпическэ шүлэг. Персонажнууды зураглал аргууд	Уран зохеолшоной портрет. Хуряангы биографическэ портрет. Уран уншалга Хөөрэлдөөн. Уншалгын шанар нарижуулга	
Сагаалган - манай һайндэр - 4 час					

24	<p>Буряд арадай заншалта хайндэр .Сагаалган М.Чойбонов «Сагаан һараар», «Сагаалган тухай» НРК</p> <p>А.Доноев «Сагаалганай һайндэрөөр!» Хадагууд тухай. Сагаалган</p>	2	<p>Ажабайдалай үйлэ-ябаса болон тэрэниие уран зохеол соо зураглан харуулга</p> <p>Зохеол соо хэрэглэлдэһэн уран арга. Шүлэгэй эмоциональна тональность</p>	<p>Эврэстическэ хөөрэлдөөн Золгохо ёһо тухай, хадагууд тухай хөөрэлдөөн .</p> <p>Уран уншалга, хөөрэлдөөн.Уран уншалга. Уншалгын шанар нарижуулга</p>	<p>ойлгохо;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ уран гоёор уншаха, хөөрэхэ; ➤ классайнгаа үхибүүдтэй, багшатаяа яагаад ажалаа эмхидхэхэ, ямар журамуудые сахиха тухайгаа хэлсэхэ; хоёр хоёроороо, бүлэг бүлэгөөр хүдэлхэ, тиихэдээ олон ондоо «тушаал» бэе дээрээ абаха: ударидагшын, даабари дүүргэгшын, бэшээшын г.м.
25	<p>Г.Дашибылов «12 жэл» Г.Бадмаева «Сагаалганай бэлэг» В.Намсараев «Бу мартая!»</p>	2	<p>Ажабайдалай үйлэ-ябаса болон тэрэниие уран зохеол соо зураглан харуулга Сюжедэй элементнүүд</p>	<p>Золгохо ёһо тухай, хадагууд тухай хөөрэлдөөн . Уран уншалга . Хөөрэлдөөн. Уран уншалга. Уншалгын шанар нарижуулга Диалог уншалга. Гүйсэдхэхэ зорилго бээлүүлгэ</p>	<p>Үхибүүнэй өөрын хүгжэлтын дүнгүүд (личностные результаты)</p> <p>Өөрын ба хүнүүдэй ажабайдалда түрэл хэлэн ямар үүргэтэйб гэжэ ойлгоно (хэлэнэй аргаар хажуудахи хүнтээ харилсанаб, бэшэмэл текстын удха үзэнэб гэжэ ойлгоно), хүнэй аман ба бэшэгэй хэлэлгын онсо өөрэ байһые ойлгоно (аянга, хэлэлгын темп, үгэнүүдэй болон сэглэлтын тэмдэгүүдэй үүргэ).</p>
Арадай баялиг - табан эрдэни - 5час					
26	<p>Г.Чимитов «Табан хушуу мал» Д.Гомбоев «Адуун» «Хонин» «Ухэр» Ж.Лоджой «Хурьган» «Эшэгэн»,«Ботогон» «Тухал» Г.Дашабылов «Унаган» Л.Табхаев «Ямаан» Б.Цыренов «Тэмээн»</p>	4	<p>Ажабайдалай үйлэ – ябаса болон тэрэниие уран зохеол соо зураглан харуулга</p> <p>Ажабайдалай үйлэ ябаса болон тэрэниие уран зохеол соо зураглан харуулга. Үгэ дүрэ бии болгоһон арга</p> <p>Ажабайдалай үйлэ ябаса болон тэрэниие уран зохеол соо зураглан харуулга. Үгэ дүрэ бии болгоһон арга</p>	<p>Табан хушуу мал. Тэдэнэй аша гурэ тухай хөөрэлдөөн. Хөөрэлдөөнэй уедэ багшын уншалга зохеол шагнаха шадабари нарижуулга Зохеолнуудай удхаар хөөрэлдөөн. Стилистическэ анализ. Уран уншалга. Иллюстрациин анализ Зохеолнуудай удхаар хөөрэлдөөн. Стилистическэ анализ. Уран уншалга.</p>	<p>Бээ гуримшуулаад ябаха шадабари (регулятивные УУД):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ багшатаяа хамта хэшээлэйнгээ зорилго табиха; ➤ хэшээлдээ юу хэһэнээ хойно хойноһоонь тоолохо; ➤ юу хэхэ гээшэбиб гэжэ уридшалан хэлэхэ (прогнозировать); ➤ өөрынгөө, нүүхэдэйнгөө, классайнгаа ажал багшатаяа сугтаа урид зохёогдоһон тусхай критеринүүдээр шалгаха; ➤ багшын үгэһэн түсэбөөр,

				Иллюстрацийн анализ	алгоритмаар хүдэлжэ шадаха. Оршон тойрониё шудалха шадабари (познавательные УУД): <ul style="list-style-type: none"> ➤ номоор хүдэлхэ (номой гаршагай, тусгаар тэмдэгдэй үүргэ ойлгохо); ➤ зураг хаража гү, али текст уншажа асуудалнуудта харюу олохо; ➤ багшатаяа болон нүхэдтээ хамта дүн гаргаха; ➤ үгөөр хэлэгдэһэн ойлгосо схемэ, таблица, модель болгохо, тиин һөөргэнь модель соо харуулаатай ойлгосо үгр хэлэхэ; ➤ текстын удха дамжуулха. Харилсаха шадабари (коммуникативные УУД) <ul style="list-style-type: none"> ➤ өөрынгөө ханаа бодол аман хэлэлгээр, тиихэдэ багахан текст зохёожо, бэшэгэй хэлэлгээр харуулха; ➤ хажуудахи хүнүүдээ шагнаха, тэдэнэй хэлэһэниё ойлгохо; ➤ уран гоёор уншаха, хөөрэхэ; ➤ классайнгаа үхибүүдтэй, багшатаяа яагаад ажалаа эмхидхэхэ, ямар
27	М.Осодоев «Гэнтын ушарал» Ц.Б.Бадмаев «Хонин мөөрэдэг гү, маарадаг гү?» Г.Чимитов «Табан нүхэд»	1	Диалог. Зохеолой гол удха. Гол герой. Герой Авторай намтар хуряангы дабталга, диалогическэ шүлэг Авторай намтар дабталга. Драматическа зохеол тухай эхин юрэнхи ойлгосо	Уран уншалга Зохеолнуудай удхаар хөөрэлдөөн. Стилистическэ анализ.Уран уншалга. Иллюстрацийн анализ Табан хушуу Бодо болон бага малнууд тухай юрэнхи хоорэлдоон. Ньюр нюураар уншалга. Эжэл хани нүхэдэй нухэсэ. Инсценирована эбтэй эетэйгээр наадалга	
Буряад нааданууд - 10 час					

28	<p>Ж.Зимин «Хатар наадан»</p> <p>Ц.Номтоев «Бүхэ барилдаан тухай»</p> <p>Ц.Номтоев «Бүхэ барилдаан» НРК</p> <p>Ц.Номтоев «хурхарбаан» НРК</p> <p>Ц.Номтоев «Мори урилдаан тухай»</p> <p>Ц.Номтоев «Мори урилдаан» НРК</p>	5	<p>Шүлэгэй эмоциональна тоналность</p> <p>Бурядай арадай нааданууд тухай хөөрэлдөөн. Еохор хатарха маягууд. Ажабайдалай үйлэ-ябаса болон тэрэниие уран зохеол соо зураглан харуулга</p> <p>Ажабайдалай үйлэ-ябаса болон тэрэниие уран зохеолсоо зураглан харуулга</p> <p>Ажабайдалай үйлэ-ябаса болон тэрэниие уран зохеол соо зураглан харуулга</p>	<p>Шүлэг уншаха</p> <p>Буряад арадай эрын гурбан наадан тухай хөөрэлдөөн .</p> <p>Стилистическэ анализ.</p> <p>Уран уншалга. Уншалгын шанар нарижуулга</p> <p>Уншалгын шанар нарижуулга.</p> <p>Иллюстрациин анализ</p> <p>Буряад арадай эрын гурбан наадантухай хоорэлдоон.</p> <p>Стилистическэ анализ.</p> <p>Уран уншалга. Уншалгын шанар нарижуулга</p>	<p>журамуудые сахиха тухайгаа хэлсэхэ; хоёр хоёроороо, бүлэг бүлэгөөрхүдэлхэ, тиихэдээ олон ондоо «тушаал» бэе дээрээ абаха: ударидагшын, даабари дүүргэгшын, бэшээшын г.м.</p> <p>Үхибүүнэй өөрын хүгжэлтын дүнгүүд (личностные результаты)</p> <p>Өөрын ба хүнүүдэй ажабайдалда түрэл хэлэн ямар үүргэтэйб гэжэ ойлгоно (хэлэнэй аргаар хажуудахи хүнтээ харилсанаб, бэшэмэл текстын удха үзэнэб гэжэ ойлгоно), хүнэй аман ба бэшэгэй хэлэлгын онсо өөрэ байһые ойлгоно (аянга, хэлэлгын темп, үгэнүүдэй болон сэглэлтын тэмдэгүүдэй үүргэ).</p> <p>Бэеэ гуримшуулаад ябаха шадабари (регулятивные УУД):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ багшатая хамта хэшээлэйнгээ зорилго табиха; ➤ хэшээлдээ юу хэһэнээ хойно хойноһоонь тоолохо; ➤ юу хэхэ гээшэбиб гэжэ уридшалан хэлэхэ (прогнозировать); ➤ өөрынгөө, нүүхэдэйнгөө, классайнгаа ажал багшатая сугтаа урид зохёогдоһон тухай критеринүүдээр шалгаха;
29	<p>Л.Линховоин «Шагай наадан»</p> <p>Ц.Д.Дондокова «Шагай»</p> <p>Ц.Цыриторон «Шагай» «Шатар»(онтохон)</p>	5	<p>Ажабайдалай үйлэ-ябаса болон тэрэниие уран зохеолсоо зураглан харуулга</p> <p>Шүлэгүүдэй зэргэсүүлгэ. Шүлэг бүхэнэй онсо. Ажабайдалай үйлэ-ябаса болон тэрэниие уран зохеол соо зураглан харуулга</p> <p>Онтохоной байгуулга. Онтохоной үгэнүүд.</p>	<p>Буряад арадай хэрэг хаанаа даажа ябаһан шагай наадан.</p> <p>Уран уншалга</p> <p>Уншалгын шанар нарижуулга.</p> <p>Иллюстрациин анализ</p>	
Айлшан хабар - 12 час					
30	<p>Ц.Цыдыпова «Хабар ерэбэ»</p> <p>Б.Абидуев «Хабарай эхин»</p> <p>Ц.Бадмаев «Хабар»</p>	3	<p>Текст-зураглал. Үгэ-дүрэ бии бололгын арга. Литературын болон живописай дүрсэлэн харуулха аргууд</p> <p>Шүлэгүүдые зэргэсүүлэн үзэлгэ.</p> <p>Шүлэгүүдэй эмоциональна тоналность</p>	<p>Хөөрэлдөөн.</p> <p>Стилистическэ анализ</p> <p>Уран уншалга. Зурагаар шэмэглэл</p>	

31	Г.Чимитов «Эжын һайндэр дутэлөөл даа» Б.Цыренжапов «Эжымни» Г.Бадмаева «Бэлэг»	3	Шүлэгүүдэй эмоционально тоналность. Үгэ-дүрэ бии бололгын арга. Шүлэгүүдэй эмоционально тоналность. Үгэ-дүрэ бии бололгын арга. Автор-хөөрэгшэ. Персонаж харуулха аргууд	Эхэнэрнүүдай һайндэр тухай хөөрэлдөөн. Уран уншалга Уран уншалга Хөөрэлдөөн. Аянгалан уран уншалга. Зохеолдо түсэб табилга	➤ багшын үгэһэн түсэбөөр, алгоритмаар хүдэлжэ шадаха.
32	Ц.Цыриторон «Эмшэн эжы» Ц.Д.Дондогой «Эжымни гамтайхан»	2	Шүлэгүүдэй эмоционально тоналность. Үгэ-дүрэ бии бололгын арга.	Уран уншалга	
33	Д.Ошоров «Ю.Гагарин- дэлхэй дээрэхи эгээ түрүүшын космонавт» Ш.Нимбуев «Алдар соло!»	2	Научна - познавательна зохеол. Эмоциональна зураглал. Автор хөөрэгшын дүрэ	Эврестическэ хөөрэлдөөн. Познавательна материал илган гаргалга	
34	Агуу ехэ илалтын һайндэр. Ц.Номтоев «Илалта»	2	Сэдьхэлэй хүдэлэлгын дамжуулгын аргууд.	Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн тухай хөөрэлдөөн	